

Latet af, ende wetet

Een bespiegeling op Psalm 46

Gemeenschap van onze HEERE, vandaag zullen wij ons buigen over de psalm van ons bestuur: psalm 46. “Deze jubelzang des geloofs, die in Luthers „Een vaste burcht is onze God” zijn christelijke echo heeft gevonden,” zoals Dr. A. Noordzij meldt, draait om vertrouwen onder de meest heftige externe omstandigheden.

Laten we eerst (schetsmatig) zien wat het opschrift meldt:

- *Voor de koorleider:* ooit in een Rooms-Katholiek klooster geweest? Ik wel, en daar heb je een zogeheten ‘cantor’, een voorzanger, die de eerste regel van een psalm of lied voorzingt of de hele psalm zingt waarbij de rest het zogeheten keervers, zeg maar een refrein, zingt.
- *Van de Korachieten:* de nakomelingen van Korach (denk ook aan de band Sons of Korah). Voor zijn geschiedenis, zie Numeri 16:1-17:15/16:1-50* en voor die van de zangers Numeri 26:11 en 2 Kronieken 20:19 (1 Kronieken 9 vermeldt andere functies van de familie).
- *Op de wijs van De jonge vrouwen (of: met sopraanstem, of: met zuivere stem). Een lied:* twee zangaanwijzingen die we helaas niet precies snappen, we weten het gewoon niet meer! Net zo min als we weten wat dat mysterieuze ‘Sela’ nou toch mag betekenen...

² *God is voor ons een veilige schuilplaats,
een betrouwbare hulp in de nood.*

³ *Daarom vrezen wij niet, al wankelt de aarde
en storten de bergen in het diepst van de zee.*

⁴ *Laat de watervloed maar kolken en koken,
de hoge golven de bergen doen beven. Sela*

Goed, nu komen we bij de inhoud: vers 2 vertelt ons meteen wat het thema van de psalm is, namelijk God als beschermer. “*God is ons een toevlucht en sterkte, een hulp in nood die zich zeer laat vinden*”; zelfs al wankelt de aarde (klinkt mij in de oren als een aardbeving), kolkt de watervloed (klinkt als een storm of zeebeving) en doen de hoge golven de bergen beven (een tsunami *avant la lettre?*), dan nog vrees ik niet.

Vanaf vers 5 begint een nieuwe ‘schildering’, daarom menen veel theologen, ook Noordzij, dat hier het keervers “De Heer van de hemelse machten is met ons, onze burcht is de God van Jakob. Sela” ook hoort te staan: ik meld het ter volledigheid. De tekst hiervan komt wel bij vers 12.

⁵ *Een rivier, wijd vertakt, verblijdt de stad van God,
de heilige woning van de Allerhoogste.*

⁶ *Met God in haar midden stort zij niet in,
vroeg in de morgen komt God haar te hulp.*

⁷ *Volken roeren zich, rijken storten ineen,
zijn donderstem klinkt – de aarde siddert.*

De verzen 5-7 laten zien dat Jeruzalem, want daar gaat het hier over, door God niet alleen bewoond wordt maar ook beschermd: de stad is vol leven, want daar zorgen de rivieraftakkingen voor. Water is van vitaal belang: dé belangrijkste strategie voor het innemen van een bemuurde stad was ervoor zorgen dat er geen eten en drinken de stad in kwam: na een tijdje kon je dan zo binnenwandelen. Daarom liet (Jec)Hizkia een kanaal aanleggen dat de stad zou laven, ook in geval van een belegering (zie 2 Kronieken 32:30). Denk ook aan Ezechiël 47 en Openbaring 22 en natuurlijk aan Jezus’ gesprek met de Samaritaanse vrouw (Johannes 4) voor het belang van water. Terug naar onze psalm: in vers 6 staat namelijk wel een belangrijke voorwaarde. God in het midden van de stad, dat was geen vanzelfsprekendheid maar gebonden aan een aantal voorwaarden: zie

bijvoorbeeld 1 Koningen 9:1-9. Bovendien lag de tempel niet in het midden van de stad, maar wat meer oostelijk, maar dat is gewoon een flauwe opmerking van mij. Maar goed, als God er is, dan blijft de boel wel staan: denk ook maar aan een andere Psalm, 127. En mocht de stad dan toch bedreigd worden, dan komt God haar te hulp, net als de Morgenster vroeg in de morgen. Hij heeft een aantal keer letterlijk 'vroeg in de morgen' redding gegeven: denk aan Gideon (Richteren 7) en opnieuw (Jec)Hizkia (2 Koningen 19:35-37). Vers 7 behoeft dan nog amper uitleg!

⁹ *Kom, zie de daden van de HEERE,
Die verwoestingen op de aarde aanricht;*
¹⁰ *Die de oorlogen doet ophouden tot aan het einde der aarde,
de boog breekt en de speer in stukken slaat,
de wagens met vuur verbrandt;*
¹¹ *Geef het op en weet dat Ik God ben;
Ik zal geroemd worden onder de heidenvolken,
Ik zal geroemd worden op de aarde.*

Kom en zie! Naast het gelijknamige liedje van Elly en Rikkert raad ik u allen 'Komt en leest' aan, bijvoorbeeld de psalmen 103 tot en met 108 waarin een globale samenvatting van wat God gedaan heeft gegeven wordt. En wat betreft wat Hij doet met oorlogen en hun tuig: doet u dat ook niet denken aan de eerste vijf verzen van Micha 4? Zoals Jezus de wind en het water tot stilte maant, zo maant God de volken: hou maar op, staak de strijd, heeft toch geen zin! Opstaan tegen Zijn stad staat gelijk aan opstaan tegen God and we all know what that will get you: a big fat defeat! Niet doen dus, dat je tegen God verzetten.

Maar...

¹¹ *De HEER van de hemelse machten is met ons,
onze burcht is de God van Jakob. sela*

Als we weten dat vers 4b, 8, 12 waar is, en dat weten we, zullen we dan nog een keer met het bestuur vers 11 aanhalen?

Geef het op en weet!

* Voor de schuine streep de nummering in NBV, erna het alternatief

Dr. A. Noordzij, *Het boek der Psalmen, opnieuw uit den grondtekst vertaald en verklaard, eerste deel (psalm 1-70)*, eerste druk, J.H. Kok, Kampen, 1923, uit: Prof. Dr. G. Ch. Aalders e.a., *Korte verklaring der Heilige Schrift*